

Ι.Μ.Κ.Α.Ω.Μ.

Ι.Ν. Αγίων Αποστόλων
Πέτρου και Παύλου
Πεύκης

Αποστολικοί Αντίλαλοι

Εβδομαδιαία έκδοση του Ιερού Ναού
Αγίων Αποστόλων Πέτρου & Παύλου Πεύκης

Τηλ. 2108027738, email: agioi.apostoloi@gmail.com

www.agioiapistoloi.gr

Κυριακή 9 Αυγούστου 2026

1' Ματθαίου

Άγιος Ματθίας ο Απόστολος, Άγιοι Δέκα Μάρτυρες
που μαρτύρησαν στη Χάλκη, Άγιος Αντωνίνος από
την Αλεξάνδρεια, Όσιος Ψόης

Έτος: 19 - Αριθμός τεύχους: 831

Ι' Ματθαίου

Απόστολος: Πρὸς Κορινθίους Α', δ' 9-16 - Ευαγγέλιο: Κατὰ Ματθαῖον, ΙΖ' 14-23

Υπό Δημητρίου Φαραστέλη, θεολόγου

«Ὡ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη,
ἕως πότε ἔσομαι μεθ' ὑμῶν; ἕως πότε
ἀνέξομαι ὑμῶν;» (Ματθ. 17,17).

Σήμερα διαβάσαμε ένα κομμάτι από
το Ευαγγέλιο, το οποίο σκανδαλίζει
τους σύγχρονους ανθρώπους. Γενικά

οι διηγήσεις στο Ευαγγέλιο για τέτοιου είδους θέματα δημιουργούν
στις συνειδήσεις των σημερινών ανθρώπων μια ταραχή, παρότι δε
θα έπρεπε. Γιατί λέγω δεν θα έπρεπε; Το Ευαγγέλιο περιγράφει, έναν
πατέρα, που είχε ένα γιο δαιμονισμένο, με ακραίες εκδηλώσεις,
τραγικές και επικίνδυνες, και παρακάλεσε τους μαθητές να τον
θεραπεύσουν. Δεν μπόρεσαν οι μαθητές κι έτσι κατέφυγε στον
Χριστό. Ο παντοδύναμος Κύριος αμέσως επιτίμησε το δαιμόνιο
και απάλλαξε το νεαρό παιδί από την επήρεια του διαβόλου: «καὶ
ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον,
καὶ ἐθεραπεύθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης» (Ματθ. 17,18). Οι
μαθητές σώζοντας την αξιοπρέπειά τους, όπως κάνουμε πολλές
φορές κι εμείς, ρώτησαν τον Χριστό κατ' ιδίαν όχι δημοσίως: «Τότε

προσελθόντες οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ' ἰδίαν εἶπον· Διατί ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό;» (Ματθ. 17,19). Και ο Χριστός χωρίς περιστροφές τους εἶπε: «Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Διὰ τὴν ἀπιστίαν ὑμῶν**» (Ματθ. 17,20). Τους ἐπισήμανε ὅτι ἡ ἀδυναμία αὐτὴ οφειλόταν στὴν ἔλλειψη ἰσχυρῆς καὶ ἀληθινῆς πίστεως. Και ἐπίσης ὅτι ἀπ' αὐτές τις καταστάσεις ἐλευθερώνεται ὁ ἄνθρωπος μονάχα με προσευχή καὶ νηστεία: «**Τοῦτο δὲ τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ**» (Ματθ. 17,21).**

Ο Χριστός λέει, συνεχίζοντας τὸ κομμάτι που διαβάσαμε, ὅτι αὐτές οἱ καταστάσεις τελειώνουν μονάχα με προσευχή καὶ νηστεία. Προσέξτε, ἐδῶ τώρα, ἀγαπητοί μου, διατρέχουμε ἓναν πολὺ μεγάλον κίνδυνον, ἐπειδὴ μέσα στὴν Ἐκκλησία οἱ ἄνθρωποι λανθασμένα υιοθετοῦν συμπεριφορές καὶ μαθαίνουν συνταγές. Μέσα στὴν Ἐκκλησία ὅμως δε μαθαίνει κανεὶς συμπεριφορές καὶ συνταγές, μαθαίνει πῶς νὰ ἀλλάζει ἡ καρδιά. Ὅταν λέγει ὁ Χριστός με προσευχή καὶ νηστεία δὲν ἐννοεῖ πάρτε αὐτὰ τὰ δυο φάρμακα κι ἀπὸ δω καὶ πέρα ὅλα τὰ πράγματα εἶναι τελειωμένα. Τι σημαίνει προσευχή; Απευθύνομαι σε κάποιον που ἀγαπᾶω. Προσευχή εἶναι μιὰ σχέση, δὲν εἶναι μονάχα μιὰ ἀπαίτηση, μιὰ δουλοπρεπὴς στάση ἀπέναντι σε κάποιον πού εἶναι μεγαλύτερος καὶ δυνατότερος καὶ του γυρεύω χατίρια. Αὐτὸ δὲν εἶναι προσευχή. Προσευχή εἶναι νὰ ἐλευθερωθῶ ἀπὸ τὸν εαυτό μου. Νὰ θεωρήσω ὅτι ὑπάρχει κάποιος μεγαλύτερος ἀπὸ μένα, ἓνας Παντοδύναμος καὶ νὰ ἀρχίσω νὰ ἀπευθύνομαι σ' Αὐτόν.

Για τοὺς ἀνθρώπους τῆς πίστεως, που ζοῦν μέσα στὴν Ἐκκλησία, ὁ Κύριος υπέδειξε τοὺς τρόπους ἀντιμετώπισης τοῦ διαβόλου καὶ τῶν ὁργάνων του. Οἱ τρόποι συμπληρῶνονται στὴν ἐνίσχυση καὶ περαιτέρω καλλιέργεια τῆς πνευματικῆς καὶ μυστηριακῆς ζωῆς. Με τὴν προσευχή καὶ τὴν προσοχή, τὴ νηστεία καὶ τὴν πίστη, τὴ δίψα τῆς ἀγιότητος καὶ τὴ διαρκὴ καὶ ἀκάματη ἐργασία στὸν στίβο καὶ στὸ στάδιο τῶν ἀρετῶν. Ἡ πίστη, γιὰ τὴν ὁποία ὁ Χριστός ομιλεῖ στὸ σημερινό Ευαγγέλιο, χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὸν Ἰωάννη Χρυσόστομο «θυρεός, ὁ ὁποῖος πρῶτος δέχεται τὶς προσβολές τοῦ ἀντιπάλου διαβόλου καὶ τηρεῖ τὰ πνευματικὰ ὅπλα τοῦ ἀνθρώπου ἀτρωτά. Εἴαν ἡ πίστη εἶναι ορθή καὶ

ο βίος ορθός, τότε και τα πνευματικά εφόδια, κατά του διαβόλου, παραμένουν άτρωτα» (Ιωάν. Χρυσοστόμου PG, 31,645 Α).

Το δεύτερο που πρότεινε ο Κύριος ήταν η νηστεία. Νηστεία σημαίνει, μπορείς να ξεχάσεις λίγο τον εαυτό σου; Τις ανάγκες του; Να σκεφτείς αλλουνού τις ανάγκες; Να αποκτήσεις διάθεση θυσιαστική απέναντι σε κάποιον που αγαπάς; Ο διάβολος έχει αυτά τα δύο στοιχεία, έναν εγωκεντρισμό απέραντο και απόλυτο, που τον κάνει να φαντάζεται ότι δεν έχει ανάγκη από τίποτα! Απ' αυτά, όμως, πρέπει να ελευθερωθεί κανείς, πρέπει να αρχίσει να πολεμάει για να βγει απ' όλο αυτό το κλουβί, και σιγά-σιγά να μην έχουν επάνω του αντίκτυπο οι συμβουλές του διαβόλου. Η νηστεία κατά τον άγιο Γρηγόριο το Θεολόγο «προαλείφει για την πάλη με τον εχθρό, τον διάβολο, καθότι καθιστά τον πνευματικό άνθρωπο ικανό να αντιμετωπίσει τον πνευματικό αγώνα κατά του δαίμονα» (Γρηγ. Θεολ. PG 37,960). Και αυτό συμβαίνει γιατί, όπως χαρακτηριστικά σημειώνει ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς «η νηστεία αποσκοπεί στον μαρασμό κάθε κακής επιθυμίας, στην ταπείνωση της ψυχής, στη μεταποίηση του μίσους, στην απάλειψη του θυμού και της μνησικακίας και οδηγεί στην καθαρότητα της προσευχής και της διάνοιας» (Γρηγ. Παλαμάς PG 151,160B).

Η νηστεία ακόμη, δε νοείται μόνον εξωτερική, δηλαδή αποχή από τροφές, αλλά κυρίως νηστεία πνευματική, που σημαίνει νηστεία των αισθήσεων και του νου. Τούτο σημαίνει αποφυγή σοβαρών πτώσεων, επαγρύπνηση στον ψυχικό μας κόσμο και τους λογισμούς, και συμμετοχή στο μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας. Κάθε φορά που γίνεται λόγος για τη νηστεία, το πρώτο πράγμα που έρχεται στο μυαλό μας είναι κάτι αρνητικό. Σκεφτόμαστε τι δεν πρέπει να τρώμε, τι δεν πρέπει να κάνουμε και γενικά τι απαγορεύεται. Και αν αναρωτηθούμε «γιατί νηστεύουμε;» η πιο εύκολη απάντηση που έρχεται στο μυαλό μας εμπεριέχει πάλι κάτι το αρνητικό, «για να συγχωρεθούν οι αμαρτίες μας». Σκεπτόμενοι κατ' αυτόν τον τρόπο, αδυνατούμε να δούμε τη θετική πλευρά της νηστείας. Θεωρούμε τη νηστεία και γενικότερα τη χριστιανική άσκηση ως μια άρνηση της χαράς της ζωής και όχι ως μια διαφορετική στάση ζωής. Η νηστεία ακόμη, αδελφοί μου, δεν είναι

μια επίδειξη ευσέβειας. Αυτό που κάνουμε, στην πραγματικότητα, με τη νηστεία είναι να παραιτούμαστε από την εξουσία μας πάνω στα ζώα, από το δικαίωμά μας να τα τρώμε για να συντηρηθούμε. Δεν είναι ο Θεός αυτός που ζητάει τη νηστεία από μας προκειμένου να δοκιμάσει την εγκράτεια μας και να μας ανταμείψει ανάλογα, αλλά είμαστε εμείς που επιθυμούμε, νηστεύοντας, να δηλώσουμε στον Θεό ότι παραιτούμαστε από κάποια δικαιώματά μας ως ελάχιστο δείγμα μετάνοιας.

Μικρά ίσως φαίνονται τα βήματα αυτά και ίσως οι περισσότεροι αμφιβάλλουν για την αποτελεσματικότητά τους. Σίγουρα ο κόσμος δεν μπορεί να ελπίζει ότι θα σωθεί με μερικές προσευχές και λίγες νηστείες. Οι προσευχές όμως και οι νηστείες, όταν γίνουν συνειδητά και όπως πρέπει, μπορούν να βοηθήσουν όλο και περισσότερους ανθρώπους να συνειδητοποιήσουν τον ρόλο τους και την ευθύνη τους για τη σωτηρία του κόσμου. Και είναι βέβαιο ότι μια κοινωνία από συνειδητοποιημένους χριστιανούς, από ανθρώπους που έχουν κάνει σκοπό της ζωής τους το καλό του κόσμου, αποτελεί σήμερα τη μεγαλύτερη ελπίδα για την ανθρωπότητα.

Σήμερα που όλοι ξέρουμε ότι οι σίγουροι τρόποι και οι μεγάλες κοσμοθεωρίες απέτυχαν, ας δοκιμάσουμε τη λύση που προτείνει ο Χριστός: **«τοῦτο δὲ τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ»** (Ματθ. 17,21). Ο Ιδιος άλλωστε μάς βεβαιώνει ότι όποιος πιστεύει μπορεί να πετύχει τα πάντα: **«Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ· Μετάβηθι ἔνθεν ἐκεῖ, καὶ μεταβήσεται, καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσῃ ὑμῖν»** (Ματθ. 17,20). Ας ξεκινήσουμε από σήμερα κιόλας αυτή την προσπάθεια. Και όπως για την εξόντωση των καταστρεπτικῶν εντόμων υπάρχουν ισχυρά εντομοκτόνα, έτσι και ο Κύριος συνιστά δύο ισχυρότατα πνευματικά εντομοκτόνα κατά του διαβόλου, δυο πανίσχυρα διαβολοκτόνα. Είναι όπως είπε ο Κύριος η νηστεία και η προσευχή. Καλούμαστε, λοιπόν, στο πλαίσιο της πνευματικής μας ζωής, σε μια διαρκή μάχη με τα πνεύματα της πονηρίας. Μια μάχη, όμως, που έχει ήδη κριθεί εν Χριστῷ.

ΑΜΗΝ!